

زیباترین شهر های جهان

معدود شهر هایی در دنیا هستند که معماری باعث زیبایی خیره کننده و هویت بصری شان شده

شهر هایی که نماینده یک سبک معماری محسوب می شوند و گویی یک اثری هنری اما در مقیاسی بزرگ هستند

ZENDEGI-SALAM

ضمیمه روزنامه خراسان

پنج شنبه ۴ اسفند ۱۴۰۱

۲۳ فوریه ۲۰۲۲

شماره ۲۱۱۶۰

۳۳۸۰

اصفهان نصف جهان

هر جای دنیا باشید و بخواهید از معماری بگویند نمی توانید از کنار یک نام راحت بگذرید: اصفهان. شهری که قبل از اسلام هم معماری در آن جایگاه ویژه ای داشته، معماری شهر کمی قبل از صفویه رونق گرفته و در دوره صفویه شاهکار هایش به اوج رسیده. هندسه قوی، خیره کننده، گنبد هایی که با شکل کانونی و توحیدی شان سخن می گویند، وجود رنگ در نمایان های ساده و وجود قوس در گنبد و همه این ها بار عایت درون گرایی بناهای ایرانی. متاثر از سبک اصفهانی بناهای زیادی در نقاط مختلف کشور وجود دارد. شاید برای ما که در ایران هستیم معماری سبک اصفهانی خیلی به چشم نیاید، اما وقتی گردشگران خارجی را ببینید که مسحور کلیسای وانک و دیگر بناهای تاریخی شده اند و از گوشه گوشه آن عکس می گیرند می فهمید دنیا چقدر معماری ما را تحسین می کند. این جا اصفهان است، جایی که اصالت هنر ایرانی، زیبایی اش را به رخ جهان می کشد، این جا نصف جهان است.

سید سوزنا ساداتی | روزنامه نگار

پرونده

فقط طبیعت نیست که باعث می شود یک شهر زیبا و معروف باشد. گاهی معماری به کمک هویت بصری یک شهر می آید، نیاز های روحی ساکنان شهر را پاسخ می دهد و چنان جذابیتهای شهر اضافه می کند که آدم های زیادی از گوشه و کنار دنیا مشتاق تماشای آن شهر باشند. هنوز خیلی از مردم فرانسه، برج ایفل را که در یادبود انقلاب این کشور ساخته شده بود زشت می دانند، اما چه کسی است که نداند ایفل معروف ترین سازه دنیاست و طی دهه ها، آدم های زیادی برای تماشایش به پاریس رفته اند. یعنی یک وقت هایی معماری در یک شهر، به چیزی فراتر از ذهنیت ساکنانش تبدیل می شود. گاهی هویت و نماد یک شهر است که دنیا آن جا را بر اساس همان نماد ها می شناسد. چه کسی است که حتی یک بار تصویری از کاخ های رویایی و زیبایی سن پترزبورگ ندیده باشد. کاخ هایی که شبیه نقاشی های کتاب های داستان هستند. نمونه های خاصی از چنین شهر هایی در دنیا داریم که زیبایی شان را مدیون معماری هستند. شهر هایی که یک سبک معماری شاخص در آن ها به چشم می خورد، کم و بیش هویت بصری یکسانی دارند و گردشگر حتی اگر اسم آن سبک معماری را نداند، اما می تواند با ذخیره ذهنی اش در مواجهه با یک تصویر بگوید تصویری که دیده مربوط به کدام شهر و در کجای دنیاست. گذر زمان و تغییر سبک های معماری هم نتوانسته اصالت معماری این شهر ها را به چالش بکشد و از آن جایی که برای مدهای زود گذر، زیبایی واقعی همیشه در اصالت است این شهر ها همچنان دیدنی و خاص محسوب می شوند، حتی اگر بلند ترین برج ها ساخته شوند و خاص ترین آسمان خراش ها طراحي شوند. در این پرونده چند شهر را که چنین ویژگی هایی دارند، بررسی می کنیم. اگر علاقه مند به معماری هستید شمارا به یک تور جذاب دعوت می کنیم.

روم ایتالیا شکوهی که ارمغان معماری است

رُم نیازی به معرفی ندارد؛ پایتخت زیبای ایتالیا که همزمان پایتخت مَد و معماری جهان هم هست، هنوز زیباترین جواهرات خاص ترین مجسمه ها را می شود در این شهر پیدا کرد. این شهر ما را به یاد معماری باروک و امپراتوری روم باستان می اندازد. رومی هایی که به خاطر تسلط به بخش های زیادی از جهان و بهره گرفتن از بهترین های دنیا، از همان زمان حرف اول را در معماری می زدند. ویژگی های معماری قدیمی در این شهر عظمت و شکوه بناها، پرزرق و برق بودن شان و کاربرد جذاب نور و سایه در معماری است. در این سبک معماری فضاهایی برای تفکر در نظر گرفته می شد. از طرفی احساس با عناصر معماری در آمیخته می شود و کمتر است نور بسیار بالاست. حال را نه با تئیم معروفش که با تاریخ جذاب به جامانده از آن دوران باشکوه می شناسیم، با رستوران های زیبایی که شهر را چشم نواز کردند و بناهایی قدیمی که از گذر نند زمان سرفراز خارج شدند. این جا روم است، شهری که از دل تاریخ هنر و معماری بیرون آمده است.

استانبول تلاقی بیزانس و عثمانی

امپراتوری بیزانس یا روم شرقی به پایتختی قسطنطنیه یا استانبول امروز، باز مانده ای از دوران باشکوه امپراتوری روم است. استانبول به همین دلیل، مولفه های دو امپراتوری را در دل خودش جای داده، هم روم شرقی، هم عثمانی. دو امپراتوری که به رغم ضعف های زیاد، میانه خوبی با هنر و معماری داشتند و یادگار های زیادی از آن ها باقی مانده است. استانبول در جوار دریای مرمره، با مساجد معروفش مثل سلطان احمد و ایاصوفیه، شهری است پر شور. خواهر خوانده تبریز خود مان را می توان با متعصب ترین هواداران فوتبال جهان شناخت که برای تیم هایی مثل «فنر باغچه»، «بشیکتاش» و... احساسات فراوانی خرج می کنند. شهری با کافه های قدیمی، با موسیقی خیابانی، با دیدنی های خاص خودش که یکی از آن ها موزه های فراوان است و البته معماری که با کاشی کاری، محراب و پلان مرکزی شناخته می شود. مسعود ضابطیان در سفرنامه اش برای این شهر به نام «استامبولی» می نویسد: «اگر نگویم استانبول عجیب ترین شهری است که در زندگی دیده ام، دست کم می توانم ادعا کنم که یکی از عجیب ترین شهر هایی است که به آن سفر کرده ام. شهری بینابین سنتی چند هزار ساله و مدرنیسمی اغراق شده که گاهی در اروپای غربی هم نمی شود نمونه اش را دید. استانبول برآمده

از تاریخی چند هزار ساله است... دروازه ای که فقط یک ارتباط جغرافیایی میان شرق و غرب نیست، آخرین ایستگاه فرهنگی تفکر شرق در ورود به اندیشه غربی هم هست و البته می توان در این جملات، جای شرق و غرب را هم با هم جابه جا کرد». این جا استانبول است شهری که معماری نگاه ها را مهیوت می کند.

سن پترزبورگ پایتخت فرهنگی هنری روسیه

سن پترزبورگ را با قصر های شگفت انگیزی می شناسیم که انگار از وسط قصه های شاه پریان به دنیای واقعی پرت شده اند، سبک «روکوکو» حرف اول را در معماری این شهر می زند که مقابل مختی باروک قرار دارد. اما روکوکو فقط یکی دو گام باروک را ارتقا داده و همچنان پر از تزئینات است. نقش پررنگ زنان در شهر طی قرن ها باعث شده بناهای شگفت انگیزی مثل قصر کاترین، کاخ پترهوف و موزه ار میتاژ با معماری زیبا و چشم نواز شان از گردشگران دلبری کنند، اما در این بین سن پترزبورگ یک بنای دیگر هم دارد؛ قلعه پتروپال. قلعه ای که اولین بنای مهمی است که در شهر ساخته شده و یک شاهکار تمام عیار معماری است. این جا سن پترزبورگ است، جایی که معماری به رویاها واقعیت می دهد.

پراگ شهر نور و رنگ

پراگ پایتخت چک با ۱۱۰۰ سال قدمت، به اندازه قدمتش سبک های معماری باروک، گوتیک و رنسانس را دیده و تا امروز با میدان های باشکوه، سالن های اپرا و پیاده راه هایی زیبا که هر کسی را به پیاده روی ترغیب می کند، شهری است انسان محور، شهری که برای زندگی ساخته شده و برای همین پر از نغمه، جشنواره و دیدنی هاست. می شود در این شهر قدم زد، از یک رستوران خوراکی خرید و کنار رودخانه ولتا، معنی واقعی ویوی ابدی را درک کرد که این روز ها در ادبیات مشاوران املاک ما به ایتال کشیده شده. پل های قدیمی شهر پیاده ها را به قلب زیبایی می برد، وسط رودخانه، جایی که می توانید به سازه های قدیمی که در تیررس نگاه تان است خیره شوید. پراگ بعد از دوران کمونیسم که پر شده بود از ساختمان های بی روح حالا چهره عوض کرده است. این جا پراگ است، شهری که عاشقان معماری دوستش دارند.

بrazیلیا شهری برای آینده

وقتی صحبت از شهر های زیبای جهان می شود که به خاطر معماری شان شناخته شده هستند می توان از ونیز گفت و راه های آبی اش. از آمستردام که پر است از آسیاب بادی، دو چرخه، گل و کانال های آبی، می شود از میامی آمریکا گفت که با سبک آرت دکو، تقارن، رنگ های پاستیلی و روشن و نوگرایی تبدیل به یک شهر متفاوت شده، یا شهر تمام آبی شفشاون در مراکش. اما وقتی ناچار باشی انتخاب را محدود کنی از همه این زیبایی ها صرف نظر می کنی، ولی نمی توانی از کنار معماری آینده نگرانه یا به اصطلاح سبک فوتوریسم در برازیلیا پایتخت برزیل بگذری. شهری که تازه در سال ۱۹۵۶ تأسیس شده، یک معمار بزرگ و معروف به نام اسکار نیمایر به دستور رئیس جمهور، ایده پرداز شکل شهر بوده و با خطوط پویا،

بتن، شیشه، تضادهای تند و خاصش شناخته می شود. در اهمیت جایگاه نیمایر در معماری همین را بداندید که او یکی از طراحان بنای سازمان ملل در نیویورک است. این جا برازیلیاست شهری که برای آینده طراحی شده است.

پیمان خواهر خواندگی دارد یعنی شهر اصفهان، نگین معماری ایران. این جا فلورانس است؛ شهری که مجسمه هایش قصه های طولانی دارند.

فلورانس شهر داونچی

فلورانس را به خاطر سبک معماری رنسانس، بناهای آراسته و برافراشته، ظهور ستون و گنبد و جایگاه شهر در تاریخ و هنر می شناسند. قلمروی فلورانس پیش از آن که یک شهر باشد حکومتی خودمختار بود. سرزمینی که داونچی در هنر و خاندان مدیچی در سیاست و اقتصاد را به دنیا معرفی کرد. فلورانس زیبا با صومعه هایی که شاهکار معماری هستند، به واسطه مدرن تر کردن گوتیک، هندسه منظم در معماری، توازن در ستون ها و... شهرت بسیاری دارد، اما به رغم گذشته جذاب، در تاریخ متوقف نشده و امروزیکی از دیجیتالی ترین شهر های دنیاست. با پیاده روهای زیاد، معماری شهری دوست داشتنی و انسان محور و همه این ها وقتی تکمیل می شود که بدانیم فلورانس با یکی از مشهور ترین شهر های دنیا در زمینه معماری